

makk- és gubacstermesre van kilátás, mint az eddigiek voltak, és a fűnöves — a mint ez önként érthető — jelentékenyen gyarapodott; hogy azonban a gyérités következtében az öregebb tölgyeknél csúcsaszály következnie be, erre legalább eddig semmi legkisebb jel sem mutat.

A korszaki vágások felujtása céljából, főleg homoktalaju helyekre, vetényiskolákban erdei- és feketefenyő csemeték neveltetnek s meglehetősen jó eredménnyel használtatnak fel.

A ritkás és tisztás helyek beültetésére, a legközelebbi korszaki vágások kivételével, fekete nyár és ákác-suhángok neveltetnek faiskolákban. Mindkét fánem gyors növése és fájának jeles használhatósága mellett kevés veszélynek van kitéve, s a múlt évben ezekkel megkezdett kiültetések várakozásunknak megfelelő eredményt mutatnak.

Schnobel János,
erdőmester.

Miképen értékesítsék és ki által gyakoroltassék a vadászat erdeinkben?

Az „Erdészeti Lapok“ idei február-havi füzetében N. Gy. ur fölveti és tárgyalja azon érdekes kérdést, „Miképen értékesítsék és ki által gyakoroltassék a vadászat erdeinkben,“ tekintettel kiválóan a kincstári erdőgazdaságra.

Miután czikkíró gyakorlott tollával néhány általános elvnek kifejtése mellett utat egyenget magának, hogy értekezletének súlypontját hatályosabbá tegye, áttér a dolog lényegére, a midőn írja: „Tehát erkölcsi testületek, községek, közbirtokosok s az állam tulajdonát képező erdőbirtoknál, hol t. i. minden sáfárkodásról számot kell adni ugy a jelen, mint az utókornak, bár minő nagy legyen is az erdőbirtok: a vadászat okszerű kezelése házilag határozottan ki van zárva a lehetőségek közül“.

Mellőzve ezen alkalommal az erkölcsi testületek, községek és közbirokosok tulajdonát képező erdőbirtokot, egyedül csak az államerdőkre kívánok kiterjeszkedni és a fentebbi határozott állítással szemben, szerény nézetemnek a következőkben kifejezést adni.

Legtermészetesebb és legtöbb esetben egyedül helyesnek valloam a vadászat értékesítését államkincstári erdőkben akkor, ha azt a kezelő erdész gyakorolja és pedig az adott viszonyok számbavételével hivatalból megállapított méltányos, de soha sem magas bérösszeg lefizetésének kötelezettsége mellett.

Az ok, hogy miért, röviden azon elvben találja kifejezését: „A kezelő erdész szigoruan felelős mindazért, a mi pagonya kerületén belül történik“.

Azokhoz sorakozom, a kik a vadászat gyakorlását föltétlenül az erdőgazdaság tárgyának tekintik, annál inkább, miután egyoldalú önkényes avagy téves kihasználása, bénítólag hat vissza magára az erdőgazdaság jövedelmére, és pedig nem ritkán oly aránytalanul, hogy a magasabb vadászati hasznóbér által bevett száz forint többlet miatt, maga az erdőgazdaság ezreket hoz áldozatul.

Erdélyhon havasain a sötét fenyves tergernyi állabjai fölött, az illatos füvekben gazdag havasi legelő terül el. A vadászat kedvelt és legkeresettebb tárgya a medve és a süketfajd.

Ha itten az erdőtulajdonos — a havasi legelő bérlőjének — erdővéd személyzete által oltalmat nem nyújthat, a ragadozó vadak, kiválóan a medve garázdálkodásai ellen, úgy vessen számot azzal is, hogy a legelő hasznóbér a jövő évben felényire apad le; mert a vadászat bérlője kizárólag a saját érdekét fogja szem előtt tartani; a törvényszabta határok között úgy fog vadászni, a mint ez neki legtöbb élvezetet nyújt és akkor, a midőn épen jó kedve tartja; nem pedig,

ha a havasi legelő bérlője a ragadozók naponkénti támadásai ellen oltalomért esedezik.

A különben is gyakori erdőégések száma sokszorozva lett ott, a hol a vadászatbérlőnek csőszei s vadászai szabadon járnak-kelnek az erdőben. Ha nem is vagyok hajlandó okát, minden egyes esetben, a vadászatbérlő csőszei és a véd személyzet között rendszerint fennálló ellenséges viszonynak, tehát egyenesen roszakaratnak tulajdonítani; mégis kénytelen vagyok reáutalni azon vétkes mulasztásra, mely alól — idegen területen — ritkán szokta magát emancipálni a vadász, midőn is a parázstűznek távozása előtti eloltására a fáradságot sajnálja. A kezelő erdész és a véd személyzet sokkal közelebb van érintve az ügy által, semhogy az óvó rendszabályokat szem előtt téveszteni merné.

Sok volna elmondandó, ha mindazon nehézségeket és visszaéléseket elő akarnám sorolni, melyeknek kútfeje a vadászatnak idegen kézre való átengedése; több volna ez, mint a mennyi ezen rövid értekezés keretében megfér; azért mellőzve a további érvelést, még csak néhány szóval terjeszkedem ki a N. Gy. ur által tett azon ajánlatra, midőn a vadászat értékesítésére a házilagos és bérrendszert áthidaló — ugynevezett — bárczarendszert ajánlja.

Nagyobb erdeinkben szabatos évi vadász-üzemtervet felállítani, rendkívüli merész eszme; úgy vélem, alig leendő gyakorlati szakember a ki azt lehetőnek gondolja és komolyab meggondolás tárgyává tenné. Hol talál N. Gy. ur valakit, a ki pláne kivitele és szigoru megtartása tárgyában kezeskedni fog, felelőség terhe alatt? Merem állítani, hogy jó lelkiismerettel senki sem; mert vadászati üzemtervet készíteni oly értelemben, mint ezt czikkiró óhajtja, egyenértékű volna azzal, hogy naptárt készít a jövő évi időjárásra.

Ha tehát a bárczarendszer alapjául egy ilyen ingatag üzemterv fogna szolgálni, ugy külön-külön a házilagos és bérrendszer előnyeit mellőzve, mindkettőnek hibáit egyesíti.

Lippa, 1879. június 16.

S. Gy.

A f a p i a c z r ó l .

Közli: Bedő Albert.

Budapest, augusztus-hó 20-án.

Aratási reményeink, melyek az őszi vetések állásából következtetőleg nem látszottak alaptalanoknak, a várakozásnál jóval kisebb mértékben váltak be, s ezért a júniusi helyzet alapján a fapiacson akkor megindult élénkebb keresletet is július végétől kezdve annyira lanyhult viszonyok váltották fel, hogy most már sajnálattal kell az üzlet rosszabbra fordulását jelentenünk. Az árak, kivéve a komáromi piacot, valami figyelemre méltóbb csökkenést nem szenvedtek, de ennek külön jelentősége szintén nincs, mert a baj épen ott van, hogy a vásárlók száma fogyott meg, s nemhogy a névleg tartott áron, de még azoknál olcsóbban sem lehet eladni, noha 4—5⁰/₀-nak engedésére a nagyobb készletekkel bíró kereskedők már ráállnának. E helyzet, fájdalom hogy ugy van, elmaradhatlan következménye az aratás gyenge eredményének, és annál súlyosabb, mert az általábanvéve hitellel dolgozó fakereskedés körében az által, hogy a gabona-termelő gazdának nincs mit eladni, s így sem a multért nem fizethet, sem új vásárlást nem tehet, a pénzhiány súlyát kétszeresen érezteti, kivált nálunk, hol a fogyasztó birtokososztály általában nagy mértékben szokott az aratás után való fizetés kötelezettségével vásárolni. Eladni való gabonája pedig a legkevesebbnek van, sőt a legújabb hírek szerint már attól is kell tartanunk, hogy Trieszten át az amerikai buza versenyre fogja piaczainkat felkeresni.

Fenyő szálfákban a vastagabb méretű anyagok lettek inkább eddig eladva, készlet azonban mindenütt bőségesen áll rendel-